

Biorapport

Zal de biosector luisteren naar de Europese Commissie of naar de markt? ▶ P. 5

Biomethaan

Zoals elk voordeel zijn nadeel heeft, is dat bij biomethaan niet anders. ▶ P. 36

Pieter Verhelst:

“We rekenen op Europa voor de opvang van de nasleep van de coronacrisis.” ▶ P. 17

Boer&Tuinder

Nr.24 • 11 juni 2020 • jaargang 126 • Weekblad
Afgiftekantoor Gent X • P 911952

BOERENBOND
trouw aan land- en tuinbouw

Boer in de kijker ▶ P. 48

Frans en Ruth Schrijnwerkers zijn pioniers in blauwe bessen

Frans en Ruth Schrijnwerkers zijn pioniers in blauwe bessen

“We willen gezonde, smaakvolle bessen bij de consument krijgen”

De familie Schrijnwerkers is al een halve eeuw actief in de teelt van blauwe bessen. De intussen 90-jarige Rob Schrijnwerkers startte in 1969 in Nederlands-Limburg met een eerste perceel. Jongste zoon Frans baat in het Limburgse Oudsbergen samen met zijn echtgenote Ruth een groot blauwebessenbedrijf uit en is daarmee een pionier in België. Ze vergaarden hun kennis over de teelt in heel de wereld. “We willen gezonde, voldoende lang houdbare bessen telen en zekerheid van afzet hebben, zodat we de consument kunnen bereiken”, zegt Frans.

Jan Van Bavel

© MARCO MERTEUS

Blauwe bessenplantage Schrijnwerkers

 Frans Schrijnwerkers (52), Ruth Scheer (53), Philip (19) en Nele (17), zorggast Jelle Kreemers en freelancemedewerkster Monika Andraszewska

 Fruitbedrijf met blauwe bessen (16 ha grote plantage)

 Oudsbergen (Limburg)

De wortels van het bedrijf van Frans en Ruth liggen in het Nederlandse Grubbenvorst (bij Venlo), waar appelteler Rob Schrijnwerkers in 1969 het eerste perceel blauwe bessen aanplante. Dat was toen een experiment, ingegeven door de fruitcrisis. “Aanvankelijk had mijn vader ook koeien, kippen en varkens”, vertelt Frans. Maar die bedrijfstakken stootte hij een voor een af. In 1994 stopte hij ook met appels. We zijn in 1991 in Oudsbergen gestart met de teelt van blauwe bessen, toen we hier een oude boerderij met aanliggende zandgrond konden kopen. Leon had intussen het ouderlijk bedrijf overgenomen.”

Wereld afgereisd

Frans en Ruth reisden de wereld af om kennis over blauwe bessen te vergaren. “Zo bezochten we diverse keren de staat Michigan, zowat het mekka van de bessen-teelt in Amerika”, vervolgt Frans. “We reisden ook naar Chili en Australië. De variëteiten die je van Canada tot het midden van de Verenigde Staten vindt, zijn voor ons het interessantst en kun je hier telen. In Portland (VS) leerden we op een proefstation veel over teelttechniek en nieuwe variëteiten.” Terwijl Ruth de administratie, verkoop in de hoevewinkel en de marketing van het bedrijf opvolgt en het personeel aanstuurt, houdt Frans zich bezig met de teelt, techniekontwikkeling en contacten met BelOrta en de afzetmarkt. “Met Michal en Darek hebben we twee vaste Poolse werknemers in dienst. Michal stuurt vooral het personeel aan, terwijl Darek onze allround teelt- en techniekman is”, legt Ruth uit. Tijdens de oogst werken er gemiddeld 40 à 80 Poolse seizoenarbeiders op het bedrijf, maar half augustus loopt dat op tot 110. “We leren veel van collega-telers”, zegt Frans. “Zo interpreteerde ik precisie-tuinbouw van een slateler, probeerde ik groeireductie in te zetten die in de appel-teelt wordt toegepast en nam ik zaken rond pottenteelt uit de frambozen- en aardbeienteelt over. De effectieve

knowhow over blauwe bessen komt nu pas bovendrijven. We werken ook samen met pcfruit, dat hier proeven rond watergift heeft liggen. We proberen zo goed mogelijk geïntegreerd (IPM) te telen.”

Diverse teeltsystemen

“We telen onze bessen vooral in open veld (14,5 ha) en verder ook in serres (1,5 ha)”, aldus Frans. “Op onze zandgrond moeten we extra organische stof (koolstof, bijvoorbeeld houtsnippers) toedienen. Daarna volgen irrigatie en bemesting via druppelbevloeiing. Het eerste jaar is vooral onkruidbestrijding belangrijk. Tegen pseudomonas bij het plantgoed, schimmels, de fruitvlieg *Drosophila suzukii* en luizen zetten we een vloeibaar neutraal desinfectiemiddel in. Dat gebruiken we ook in de bewaring, waar we een nieuwe infectie volledig kunnen terugdringen. Tegen bodeminsecten zetten we nuttige nematoden in. In de beschermde teelt hebben we helaas geen luizenmiddel meer om in te zetten als het nodig is. Hier zoeken we naar een alternatief, al dan niet biologisch. We oogsten in juni in de serre en van juli tot september in open veld.” Frans en Ruth telen momenteel de rassen Duke, Draper, Liberty, Elliott en Aurora. “Mechanische pluk komt stilaan opzetten, omdat die goedkoper is. In Nederland staan ze hier al verder mee dan bij ons. We proberen nu stappen tussen mechanische pluk en een robotarm te creëren, waarmee we een haalbare kostprijs kunnen nastreven. Met de Interreggroep van collega-bessentelers uit België, Nederland en Duitsland bespreken we ook andere ontwikkelingen zoals onkruidbestrijding, irrigatie- en fertigatieprojecten, inlezen van grondlagen ...”

Vermarketing

Naast hun vaste afzet via BelOrta (site Borgloon) vermarkten Frans en Ruth hun producten ook via hun hoevewinkel en andere Vlaamse hoevewinkels. “We willen vooral gezonde, smaakvolle bessen met een voldoende lang uitstalleven bij de

consument krijgen. Na de pluk gaan onze bessen over een soft- en infrarood-kleurensorteerder, waarbij zachte en beschadigde exemplaren eruit worden gehaald. We verpakken de bessen in de gewenste verpakking van de retail. Bessen met een kort uitstalleven vriezen we meteen in en gebruiken we voor onze nevenproducten zoals blauwebessensap, -bier, en -wijn, fruitbeleg, confituur ...” Grootste bedreigingen in de zachtfruitsector zijn volgens Frans de versplintering van het productie-areaal over meerdere kleine bedrijven en de beheersing van de kostprijs, waarbij de arbeidskost de grootste ‘hap’ bedraagt. “Nog niet zo lang zetten we de volledige oogst af in België, voordien waren we altijd afhankelijk van de buitenlandse markt. Pluspunt voor de kleinfruitsector is dat ook blauwe bessen door hun gezondheidsaspect in de toekomst veel meer zullen worden gegeten.”

Op zoek naar een paraplu

“Met een beschermde teelt kunnen we extreme weersomstandigheden counteren en zo de risico’s beperken. Nadelen zijn minder zonlicht, suikers en knopvorming, en geen regenafspoeling, met een lagere productie tot gevolg. Daarom zoek ik al tien jaar naar een ‘paraplu’, een overkapping, die open en dicht kan. Die zou bescherming moeten bieden tegen koude, nachtvorst, hagel, overvloedige regen en zonneshijn, dauw in de pluk ... Door onze ervaring en kunde in de teelt toe te passen, halen we veel motivatie om verder te innoveren. Op termijn wil Philip het bedrijf overnemen. Hij liep landbouwschool in Bocholt en gaat nu een opleiding in Geel volgen. We zien wel, hij is nog jong ...” ■

 www.blauwebessen.be

“Ik zoek al tien jaar naar een overkapping voor onze blauwe bessen.”